

Test je kennis – ANTWOORDEN en TIPS

1. Mag de nieuwe vriendin van vader aansterven bij het 10-minuten gesprek?

Alleen als beide ouders met gezag hiervoor toestemming hebben gegeven.

Tip: Voorkom onduidelijkheden hierover - en dat je verzorgers bij de deur van je lokaal moet tegenhouden - door afspraken over het informeren van derden in het 'informatieformulier gescheiden ouders' met beide ouders vast te leggen.

2. Mag moeder eisen dat zij, net als vader, het rapport in papieren vorm ontvangt?

Ja, school is verplicht om beide ouders met gezag te informeren als het gaat om kind-gebonden informatie.

Tip: Spreek in het 'informatieformulier gescheiden ouders' af of ouders elkaar informeren of dat ouders de informatie dubbel wensen te ontvangen van school.

3. Moeder stuurt de leerkracht een vraag over hoe het gaat met haar kind. Mag je als leerkracht het mailtje alleen naar haar beantwoorden?

Nee, kind-gebonden informatie moet altijd met beide ouders met gezag worden gedeeld.

Tip: Wees transparant en vraag aan moeder of ze de vraag nogmaals naar school wil mailen met vader in cc., zodat jij beide ouders op gelijke wijze kan informeren over de voortgang van hun kind.

4. Is de biologische vader bij een scheiding automatisch een ouder met gezag?

Ja, mits ouders getrouwd waren of geregistreerd partnerschap hadden bij de geboorte van hun kind.

Ja, mits vader het kind **na 2023** heeft erkend. M.i.v. 1 januari 2023 is de wet aangepast en hoeven ouders niet meer naar de rechtbank om apart een verzoek tot gezag in te dienen. Ouders krijgen nu automatisch het ouderlijk gezag wanneer zij het kind erkennen.

Nee, indien vader **voor 2023** niet getrouwd was met de biologische moeder en hij zijn kind **voor 2023** heeft erkend. In dit geval moet hij met toestemming van moeder zijn kind hebben erkend én het gezag hebben aangevraagd.

Nee, indien de rechter de ouder uit het ouderlijk gezag heeft gezet.

Tip: Let er op dat in sommige schooladministratiesystemen bij nieuwe leerlingen automatisch de eerste ouder op het formulier als ouder met gezag wordt genoteerd. Vraag via het 'informatieformulier gescheiden ouders' na welke ouder gezag heeft en leg vast op welke wijze ouders met de afspraken om willen gaan.

5. Hebben vrouwen als biologische moeder sowieso altijd gezag?

Lees hieronder in welke situaties er wel/geen sprake is van ouderlijk gezag:

- ook adoptief moeders hebben gezag

- als twee vrouwen, getrouwd zijn of geregistreerd partnerschap hebben, heeft ook de niet-biologische moeder automatisch gezag
- indien de rechter de ouder uit haar ouderlijk gezag heeft gezet, heeft moeder **geen** gezag
- indien de biologische moeder bij geboorte van het kind minderjarig is, heeft zij **geen** gezag
- bij kinderen ouder dan 18 jaar stopt automatisch het ouderlijk gezag

Tip: Als school heb je informatieplicht. Welke ouder wel/niet gezag heeft na een scheiding is niet altijd direct duidelijk. Bespreek met ouders het 'informatieformulier gescheiden ouders' en noteer daarin de afspraken om onduidelijkheden te voorkomen en te kunnen voldoen aan de wettelijke plichten die school zijn opgelegd.

6. Mag je als leerkracht alleen informatie naar vader sturen, omdat je je zorgen maakt over de negatieve invloed van moeder op het kind?

Nee, je bent verplicht beide ouders met gezag op de hoogte te stellen van kind-gebonden informatie en eventuele zorgen bij school.

Tip: Zorg dat je als school neutraal blijft en alle schijn van partijdigheid vermijdt. Leg zorgen over de veiligheid, welzijn en welbevinden van de leerling altijd aan beide ouders voor. Raadpleeg de betrokken CJG coach van school en/of neem bij twijfel over de veiligheid van het kind contact op met Veilig Thuis voor advies.

7. Een moeder en stiefvader melden een peuter aan voor uw basisschool. Het kind draagt de achternaam van de stiefvader. Kunt u het kind inschrijven op school?

Nee, tot 12 jaar moeten beide ouders met gezag toestemming geven voor bijvoorbeeld diagnostiek, behandeling en inschrijving op school. De stiefvader van de peuter mag wél toestemming geven voor schoolreisje of het rapport ondertekenen.

Let op! De achternaam van stiefvader betekent niet automatisch dat hij gezag heeft. Een tweede ouder kan alleen juridisch ouder worden door getrouwd te zijn (of via geregistreerd partnerschap) met moeder tijdens geboorte of nadat hij het kind met toestemming van moeder heeft erkend en het gezag heeft aangevraagd na geboorte.

Tip: Vraag als school bij inschrijving van kinderen van gescheiden ouders aan beide ouders: Was u getrouwd/had u een geregistreerd partnerschap bij de geboorte van uw zoon/dochter? Is het antwoord JA, dan hebben twee ouders gezag en moeten zij beiden toestemming geven om hun kind in te schrijven op school. Is het antwoord NEE, vraag dan na of iemand het kind heeft erkend en gezag heeft aangevraagd.

8. U maakt zich zorgen om een leerling en wil hem door de orthopedagoog van school laten observeren. U heeft goed contact met moeder en spreekt haar regelmatig. Moeder geeft aan dat vader, sinds ze gescheiden zijn vier jaar geleden, geen contact meer heeft met zijn zoon. Ze weet niet eens waar hij woont. Kunt u, in het belang van de leerling, de orthopedagoog in de klas laten meekijken met toestemming van alleen moeder?

Nee, ondanks dat u geen gegevens van vader heeft en meer – of zelfs uitsluitend - contact met moeder heeft, is toestemming van beide ouders met gezag nodig voor observatie en onderzoek. Het maakt daarbij niet uit of een collega van u het onderzoek uitvoert of een externe zorgaanbieder.

Tip: U kunt in gevallen waarin het welzijn van het kind bedreigd raakt en de hulpverlening niet op gang kan komen doordat gescheiden ouders het niet eens zijn of niet te traceren zijn, bij de rechtbank 'vervangende toestemming' aanvragen. De rechtbank beslist in dit geval of behandeling wenselijk is en kan toestemming geven om onderzoek te starten.

9. **Vader schiet u aan in de gang en vraagt u als leerkracht bij te houden op welke dagen zijn dochter moe en teruggetrokken is. Hij maakt zich zorgen over de invloed van de nieuwe vriend van zijn ex-vrouw op zijn dochter. Vader denkt erover om in het ouderschapsplan op te laten nemen dat zijn dochter meer dagen bij hem komt wonen. Hij vertelt je dit in vertrouwen. Vader begrijpt dat jij ook op de schooldagen dat zijn dochter bij hem is extra op haar let. Het enige wat hij vraagt is of je objectief wil bijhouden wanneer zijn dochter wat stiller is dan normaal. Je hebt zelf de verandering in gedrag ook opgemerkt en deelt de zorgen van vader. Mag je deze feiten noteren voor vader?**

Nee, als leerkracht kan je geen observaties doen, zonder dat de andere ouder met gezag daarvan op de hoogte is.

Tip: Geef als school nooit verklaringen af die ingezet kunnen worden in een juridische procedure. Vraag, in overleg met beide ouders, eventueel een onafhankelijke deskundige om te komen observeren en te onderzoeken wat de redenen zijn voor de verandering in gedrag bij deze leerling.

10. **De vader van M. heeft het schooldossier opgevraagd. De moeder van M. wil dat, voordat vader het dossier krijgt, informatie over haar en haar nieuwe partner uit het dossier wordt gehaald. M. is een aantal malen te laat naar school gebracht door moeder en tijdens het rapportgesprek heeft u daarover met moeder gesproken. Moeder verwacht een hoop gedoe van vader en dat is niet in belang van hun zoon. Moeder beroept zich op de wet op privacy. Moet u de persoonlijke informatie uit het dossier halen, voordat u het aan vader meegeeft?**

Nee, gezag gaat boven privacy. Ouders met gezag hebben beide op gelijke wijze recht op toegang tot dossier van hun kind tot 12 jaar. Uitzondering hierop is de situaties dat de adresgegevens van één van de ex-partners geheim moeten blijven en dit ook is vastgelegd.

Tip: Schrijf het dossier op zo'n manier dat beide ouders het dossier kunnen lezen. Noteer alleen informatie die van belang is voor de zorg die je als school biedt aan het kind.

NB: Bij feitelijke onwaarheden in het dossier ben je als school verplicht deze aan te passen. Als één of beide ouders het niet eens zijn met de inhoud van dossier, hebben zij recht op het toevoegen van een eigen verklaring waarin ze aangeven dat zij het niet eens zijn eventueel aangevuld met de reden.